

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

18 февруари 2016 година *

„Преюдициално запитване — Директива 93/13/ЕИО — Неравноправни клаузи — Заповедно производство — Производство по принудително изпълнение — Компетентност на националния съд по изпълнението да разгледа служебно нищожността на неравноправна клауза — Принцип на сила на пресъдено нещо — Принцип на ефективност — Харта на основните права на Европейския съюз — Съдебна защита“

По дело C-49/14

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Juzgado de Primera Instancia nº 5 de Cartagena (Първоинстанционен съд Картахена, Испания) с акт от 23 януари 2014 г., постъпил в Съда на 3 февруари 2014 г., в рамките на производство по дело

Finanmadrid EFC SA

срещу

Jesús Vicente Albán Zambrano,

María Josefa García Zapata,

Jorge Luis Albán Zambrano,

Miriam Elisabeth Caicedo Merino,

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: А. Tizzano, заместник-председател на Съда, изпълняващ функцията на председател на първи състав, А. Borg Barthet, Е. Levits (докладчик), М. Berger и S. Rodin, съдии,

генерален адвокат: М. Szpunar,

секретар: М. Ferreira, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание на 2 септември 2015 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за испанското правителство, от А. Rubio González, в качеството на представител,

* Език на производството: испански.

- за германското правителство, от Т. Henze, J. Kemper, D. Kuon и J. Mentgen, в качеството на представители,
- за Унгария, от М. Z. Fehér Miklós и G. Szima, в качеството на представители,
- за Европейската комисия, от Ё. Gippini Fournier и М. van Beek, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание на 11 ноември 2015 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993 година относно неравноправните клаузи в потребителските договори (ОВ L 95, стр. 29; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 2, стр. 273), както и на член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“).
- 2 Запитването е подадено в рамките на съдебно производство между Finanmadrid EFC SA (наричано по-нататък „Finanmadrid“), от една страна, и г-н Jesús Vicente Albán Zambrano, г-н Jorge Luis Albán Zambrano, г-жа María Josefa García Zapata и г-жа Miriam Elisabeth Caicedo Merino, от друга страна, във връзка с принудителното изпълнение на вземания по договор за потребителски кредит.

Правна уредба

Правото на Съюза

- 3 Член 3 от Директива 93/13 гласи, както следва:

„1. В случаите, когато дадена договорна клауза не е индивидуално договорена, се счита за неравноправна, когато въпреки изискването за добросъвестност, тя създава в ущърб на потребителя значителна неравнопоставеност между правата и задълженията, произтичащи от договора.

2. Не се счита за индивидуално договорена клауза, която е съставена предварително и следователно потребителят не е имал възможност да влияе на нейното съдържание, по-специално във връзка с договори с общи условия.

Фактът, че някои аспекти от дадена клауза или някоя отделна клауза са индивидуално договорени, не изключва приложението на настоящия член към останалата част на договора, ако общата преценка на договора сочи, че той е договор с общи условия.

Когато продавач или доставчик твърди, че клауза от договор с общи условия е договорена индивидуално, той следва да докаже това с факти.

3. Приложението съдържа примерен и неизчерпателен списък на клаузи, които се смятат за неравноправни“.

4 Член 6 от Директива 93/13 гласи:

„1. Държавите членки определят изискването, включените неравноправни клаузи в договори между потребители и продавачи или доставчици да не са обвързващи за потребителя, при условията на тяхното национално право, и че договърът продължава да действа за страните по останалите условия, когато може да се изпълнява и без неравноправните клаузи.

2. Държавите членки предприемат необходимите мерки с цел потребителите да не бъдат лишени от защитата, предоставена им от настоящата директива, поради избор на правото на трета страна, като приложимо право по договора, ако последният е непосредствено свързан с територията на държавите членки“.

5 Член 7 от Директива 93/13 гласи следното:

„1. Държавите членки осигуряват, че в интерес на потребителите и конкурентите, съществува подходящи и ефективни мерки за предотвратяване на употребата на неравноправни клаузи в договори, сключени между потребители и продавачи или доставчици.

2. Посочените в параграф 1 мерки включват разпоредби, даващи възможност на лица или организации, които имат правен интерес от защитата на потребителите, по смисъла на националното законодателство, да сезират, при условията на националното право, съд или компетентен административен орган, които да решат дали клаузите на договора, изготвени с цел [...] общо използване са неравноправни, и да предприемат подходящи и ефективни мерки по преустановяване на продължаваща употреба на подобни клаузи.

[...]“.

Испанското право

6 Заповедното производство е уредено в Закона за гражданското съдопроизводство (Ley de Enjuiciamiento Civil) от 7 януари 2000 г. (BOE №7 от 8 януари 2000 г., стр. 575), изменен със Закон 1/2013, установяващ мерки за засилване на защитата на ипотечарните длъжници, реструктурирането на дълговете и социалния наем (Ley 1/2013 de medidas para reforzar la protección de los deudores hipotecarios, reestructuración de la deuda y alquiler social) от 14 май 2013 г. (BOE № 116 от 15 май 2013 г., стр. 36373, наричан по-нататък „LEC“).

7 Член 551, параграф 1 от LEC предвижда:

„След подаване на искането за изпълнение, ако са налице процесуалните предпоставки и изисквания, изпълнителното основание не страда от каквато и да е формална незаконосъобразност и исканите изпълнителни действия са в съответствие с естеството и съдържанието на основанието, съдът приема определение, което съдържа обща заповед за изпълнение, и предприема действия за нейното изпълнение“.

8 Член 552, параграф 1, втора алинея от LEC гласи, както следва:

„Когато прецени, че някоя от клаузите, съдържащи се в изпълнителните основания, посочени в член 557, параграф 1, може да се определи като неравноправна, съдът изслушва страните в петнадесетдневен срок. В съответствие с предвиденото в член 561, параграф 1, точка 3 съдът се произнася в срок от пет работни дни след изслушването“.

9 В член 557, параграф 1 от ЛЕС се посочва:

„Когато се пристъпва към изпълнение въз основа на [несъдебни изпълнителни основания], ответникът по изпълнението може да възрази срещу него, в сроковете и чрез средствата, предвидени в предходния член, само въз основа на някое от следните основания:

[...]

7° наличие на неравноправни клаузи в изпълнителното основание“.

10 Член 812, параграф 1 от ЛЕС предвижда:

„Заявление за издаване на заповед за изпълнение може да подаде всяко лице, което има изискуемо и подлежащо на изпълнение вземане за парична сума, независимо от размера ѝ, когато задължението е установено по някой от следните начини:

1° с документи, независимо от тяхната форма, вид или физически носител, подписани от длъжника;

[...]“.

11 Член 815 от ЛЕС гласи следното:

„1. Ако приложените към заявлението документи [...] представляват начало на доказване на правото на заявителя, което е потвърдено от съдържанието на заявлението [...], „Secretario judicial“ разпорежда на длъжника да плати на заявителя в срок от двадесет дни и да представи доказателство за плащането пред съда, или да се яви пред него и да обясни накратко в писмено възражение основанията, поради които счита, че не дължи, изцяло или частично, претендираната сума.

[...]

3. Ако приложените към заявлението документи сочат, че размерът на претендираното вземане не е точен, „Secretario judicial“ уведомява за това съда, който може в случай на необходимост да покани заявителя с определение да приеме или да откаже предложението за издаване на заповед за плащане на определена от него сума, която е в по-нисък размер от първоначално поискания.

В предложението заявителят трябва да бъде уведомен, че ако не отговори писмено най-късно до десет дни или ако отговорът му е отказ, заявлението ще се счита за оттеглено“.

12 Член 816 от ЛЕС гласи следното:

„1. Ако длъжникът не изпълни заповедта за плащане или не се яви пред съда, „Secretario judicial“ издава мотивирано разпореждане, с което приключва заповедното производство и уведомява за това кредитора, за да може последният да поиска да се пристъпи към изпълнение, което се прави с обикновена молба.

2. След образуване на изпълнителното производство, то се развива в съответствие с разпоредбите относно [изпълнението] на съдебни решения, като предвиденото в тези случаи възражение може да се направи, имайки предвид, че нито заявителят в заповедното производство, нито длъжникът, срещу когото се иска изпълнението, могат да поискат по-късно в обикновено производство претендираната в заповедта за плащане сума или връщането ѝ, след като е била получена в изпълнителното производство.

[...]“.

13 Съгласно член 818, параграф 1, първа алинея от LEC:

„Ако длъжникът подаде възражение в срок, спорът се решава окончателно по съответния ред, като постановеното съдебно решение има сила на пресъдено нещо“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

14 На 29 юни 2006 г. г-н Jesús Vicente Albán Zambrano е сключил с Finanmadrid договор за кредит в размер на 30 000 EUR за финансиране на покупката на автомобил.

15 Г-н Jorge Luis Albán Zambrano, както и г-жа María Josefa García Zapata и г-жа Miriam Elisabeth Caicedo Merino са се задължили спрямо Finanmadrid като солидарни поръчители по договора за кредит.

16 Била определена комисиона за сключване на договора в размер на 2,5 % от главницата и погасяване чрез 84 месечни вноски, с лихва в размер на 7 % годишно. За всяка забава на плащането на месечните погасителни вноски била определена лихва за забава в размер на 1,5 % месечно, както и неустойка в размер на 30 EUR за всяка неплатена погасителна вноска.

17 Тъй като плащането на договорените от г-н Jesús Vicente Albán Zambrano погасителни вноски било преустановено в началото на 2011 г., Finanmadrid е пристъпило на 8 юли 2011 г. към предсрочно прекратяване на договора, разглеждан в главното производство.

18 На 8 ноември 2011 г. Finanmadrid е поискало от „Secretario judicial“ на Juzgado de Primera Instancia n° 5 de Cartagena (Първоинстанционен съд Картахена, Испания) да започне производство по издаване на заповед за плащане срещу ответниците в главното производство.

19 С разпореждане от 13 февруари 2012 г. „Secretario judicial“ на Juzgado de Primera Instancia n° 5 de Cartagena (Първоинстанционен съд Картахена, Испания) обявява заявлението за допустимо и разпорежда на ответниците в главното производство или да платят в срок от 20 дни сумата 13 447,01 EUR, ведно с изтеклите лихви, считано от 8 юли 2011 г., или да направят възражение срещу изискуемостта на задължението посредством адвокат или „procurador“ и да се явят пред този съд, за да изложат основанията, поради които считат, че не дължат цялата или част от претендираната сума.

20 Тъй като в определения срок ответниците в главното производство не са изпълнили заповедта за плащане, нито са се явили пред съда, с разпореждане от 18 юни 2012 г. „Secretario judicial“ приключва заповедното производство съгласно член 816 от LEC.

21 На 8 юли 2013 г. Finanmadrid е поискало от Juzgado de Primera Instancia n° 5 de Cartagena (Първоинстанционен съд Картахена, Испания) да пристъпи към изпълнение на посоченото разпореждане.

22 На 13 септември 2013 г. запитващата юрисдикция приканва страните в главното производство да изложат становищата си относно евентуално неравноправния характер на някои клаузи от разглеждания в главното производство договор, както и по въпроса дали правната уредба на заповедното производство противоречи на правото на ефективна съдебна защита. Във връзка с последния аспект тази юрисдикция подчертава, че не е била уведомена нито за подаденото от Finanmadrid заявление за издаване на заповед за плащане, нито за разглеждането му от „Secretario judicial“, още по-малко за изхода на това производство.

- 23 Единствено ищецът в главното производство е представил писмено становище.
- 24 Запитващата юрисдикция посочва, че испанското процесуално право предвижда намесата на съдия в заповедното производство само когато приложените към заявлението документи сочат, че претендираният размер на вземането не е точен, в който случай „Secretario judicial“ трябва да уведоми съдията, или когато длъжникът възрази срещу заповедта за изпълнение. Тя допълва, че разпореждането на „Secretario judicial“ е процесуално изпълнително основание, което се ползва със сила на пресъдено нещо, поради което съдията не може да разгледа служебно в изпълнителното производство наличието евентуално на неравноправни клаузи в договора, въз основа на който е образувано заповедното производство.
- 25 При тези обстоятелства, предвид възникналите съмнения относно съответствието на приложимите разпоредби от испанското право с правото на Съюза, тази юрисдикция решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) Следва ли Директива 93/13 да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба като действащата в Испания регламентация на заповедното производство — членове 815 и 816 от LEC — доколкото затруднява или не дава възможност на съда да упражни служебен контрол върху договори за наличието на неравноправни клаузи, като не предвижда задължителен контрол върху неравноправните клаузи, нито намесата на съда, освен ако „Secretario judicial“ не счете тази намеса за необходима или длъжниците не възразят?
  - 2) Следва ли Директива 93/13 да се тълкува в смисъл, че не допуска правна уредба като тази в Испания, която не дава възможност за служебна проверка *in limine litis* в последващо производство по принудително изпълнение на съдебното изпълнително основание, каквото е разпореждането за приключване на заповедното производство на „Secretario judicial“, за наличието на неравноправни клаузи в договора, послужил като основание за постановяване на това разпореждане, чието изпълнение се претендира, поради обстоятелството че съгласно националното право е налице сила на пресъдено нещо (в съответствие с членове 551 и 552 във връзка с член 816, параграф 2 от LEC)?
  - 3) Следва ли Хартата на основните права на Европейския съюз да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба като тази на заповедното производство и производството по принудително изпълнение на съдебно изпълнително основание, която не предвижда съдебен контрол във всички случаи по време на декларативната фаза, нито позволява, във фазата на изпълнение, съдът, пред който същата се осъществява, да извърши проверка на разпореждането на „Secretario judicial“?
  - 4) Следва ли Хартата на основните права на Европейския съюз да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба, съгласно която не се допуска служебен контрол за спазване на правото на защита поради наличието на сила на пресъдено нещо?“.

По преюдициалните въпроси

По допустимостта

- 26 Германското правителство изказва съмнения относно допустимостта на първия, третия и четвъртия въпрос, с мотива че те не биха били полезни на запитващата юрисдикция за решаването на спора в главното производство. В това отношение следва да се изтъкне, че спорът е във връзка с производството по изпълнение на заповед за плащане, която е придобила

сила на пресъдено нещо, а не със самото заповедно производство. Поради това отговорът относно съвместимостта на последното с Директива 93/13 нямам никаква връзка с предмета на спора.

- 27 В това отношение следва най-напред да се припомни, че съгласно постоянната практика на Съда, в производството по член 267 ДФЕС, основано на ясно разделение на правомощията между националните юрисдикции и Съда, само националният съд е компетентен да установи и прецени фактите по спора в главното производство, както и да тълкува и прилага националното право. Също така само националният съд, който е сезиран със спора и трябва да понесе отговорността за последващото му съдебно решаване, може да прецени — предвид особеностите на делото — както необходимостта, така и релевантността на въпросите, които поставя на Съда. Следователно, след като поставените въпроси се отнасят до тълкуването на общностното право, Съдът по принцип е длъжен да се произнесе (решение *Aziz*, C-415/11, EU:C:2013:164, т. 34 и цитираната съдебна практика).
- 28 В този смисъл Съдът може да не се произнесе по отправеното от национална юрисдикция преюдициално запитване само когато е очевидно, че исканото тълкуване на правото на Съюза няма никаква връзка с действителността или с предмета на спора в главното производство, когато проблемът е от хипотетично естество или когато Съдът не разполага с необходимите данни от фактическа и правна страна, за да бъде полезен с отговора на поставените му въпроси (решение *Aziz*, C-415/11, EU:C:2013:164, т. 35 и цитираната съдебна практика).
- 29 Настоящият случай обаче не е такъв.
- 30 Всъщност, както отбелязва генералният адвокат в точка 32 от заключението си, следва да се съобразят всички релевантни процесуални норми. В това отношение, макар да е вярно, че системата на испанското процесуално право дава възможност на длъжника, в случай че възрази срещу заповедното производство, да оспори евентуално неравноправния характер на клауза от разглеждания договор, тя изключва възможността за служебен контрол относно неравноправния характер както в стадия на заповедното производство, след приключването му с мотивирано разпореждане на „*Secretario judicial*“, така и в стадия на изпълнението на заповедта за плащане, когато съдията е сезиран с възражение срещу това изпълнение.
- 31 В този контекст поставените от запитващата юрисдикция въпроси трябва да се схващат в широк смисъл, а именно като насочени към преценката, по същество, с оглед на развитието на заповедното производство и на правомощията на „*Secretario judicial*“ в това производство, на съвместимостта с Директива 93/13 на липсата на правомощия на съдията да извърши служебен контрол в изпълнителното производство относно евентуално неравноправния характер на клауза, съдържаща се в договора, сключен между търговец или доставчик и потребител.
- 32 При тези условия и предвид обстоятелството, че Съдът трябва да бъде полезен с отговора си на запитващата юрисдикция, за да ѝ позволи да разреши спора, с който е сезирана (вж. в този смисъл решения *Roquette Frères*, C-88/99, EU:C:2000:652, т. 18 и *Attanasio Group*, C-384/08, EU:C:2010:133, т. 19), не се налага изводът, че исканото с първия, третия и четвъртия въпрос тълкуване на правото на Съюза очевидно няма никаква връзка с действителността или с предмета на спора в главното производство.
- 33 Следователно преюдициалните въпроси са допустими в тяхната цялост.

По съществуването на спора

- 34 С първия и втория си въпрос, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция пита по същество дали Директива 93/13 допуска национална правна уредба като разглежданата в главното производство, която не позволява на съда, сезиран с изпълнението на заповед за плащане, да извърши служебно преценка относно неравноправния характер на клауза, съдържаща се в договор, сключен между продавач или доставчик и потребител, когато сезираният със заявлението за издаване на заповед за плащане орган не е компетентен да извърши такава преценка.
- 35 За да се даде на запитващия съд полезен отговор, позволяващ му да реши спора, с който е сезиран, следва да се припомним, като начало, че Съдът се е произнесъл в решение *Banco Español de Crédito* (C-618/10, EU:C:2012:349) относно естеството на отговорностите, с които е натоварен националният съд по силата на разпоредбите на Директива 93/13 в рамките на заповедното производство, когато потребителят не е възразил срещу връчената му заповед.
- 36 В това решение Съдът е приел по-конкретно че Директива 93/13 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска правна уредба на държава членка, която не дава възможност на съда в заповедното производство, макар да е установил наличието на всички необходими за това правни и фактически обстоятелства, да преценява служебно *in limine litis* или на който и да е друг етап от производството неравноправния характер на клауза в договор между продавач или доставчик и потребител, ако последният не подаде възражение (решение *Banco Español de Crédito*, C-618/10, EU:C:2012:349, т. 1 от диспозитива).
- 37 Следва да се отбележи, че националната правна уредба, в редакцията ѝ, приложима към спора, в рамките на който е било подадено преюдициалното запитване, по което е постановено решение *Banco Español de Crédito* (C-618/10, EU:C:2012:349), е предоставяла на съдията, а не на „*Secretario judicial*“, правомощието да постанови разпореждане, съдържащо заповед за плащане.
- 38 След реформата, извършена със Закон 13/2009 (BOE № 266 от 4 ноември 2009 г., стр. 92103), който е влязъл в сила на 4 май 2010 г., обаче „*Secretario judicial*“ е вече органът, който, в случай че длъжникът не изпълни заповедта за плащане или не се яви пред съда, издава мотивирано разпореждане, с което приключва заповедното производство и което се ползва със сила на пресъдено нещо.
- 39 Това законодателно изменение, извършено с цел да се ускори развитието на заповедното производство, само по себе си обаче не поражда изразените от *Juzgado de Primera Instancia n° 5 de Cartagena* (Първоинстанционен съд Картахена) съмнения в настоящото преюдициално запитване.
- 40 В това отношение следва да се отбележи, че при липсата на хармонизация на националните механизми за принудително изпълнение, редът и условията за прилагането им се уреждат във вътрешното право на държавите членки въз основа на принципа на процесуалната им автономия. Същевременно Съдът подчертава, че тези правила трябва да отговарят на двойното условие, да не са по-неблагоприятни от правилата, които уреждат подобни вътрешни положения (принцип на еквивалентност), и да не правят практически невъзможно или прекомерно трудно упражняването на правата, предоставени на потребителите от правото на Съюза (принцип на ефективност) (вж. в този смисъл решение *Sánchez Morcillo и Abril García*, C-169/14, EU:C:2014:2099, т. 31 и цитираната съдебна практика).
- 41 Що се отнася, от една страна, до принципа на еквивалентност, следва да се отбележи, че Съдът не разполага с данни, които да породят съмнения в съответствието с този принцип на разглежданата в главното производство национална правна уредба.

- 42 Всъщност от комбинирания прочит на членове 551 и 552 и член 816, параграф 2 от ЛЕС следва по-специално че в системата на испанското процесуално право сезираният с изпълнението на заповед за плащане съд не може да преценява служебно неравноправния характер с оглед на член 6 от Директива 93/13 на клауза в договор между продавач или доставчик и потребител, нито да проверява служебно противоречието между такава клауза и националните норми от обществен ред, което все пак запитващата юрисдикция следва да провери (вж. в този смисъл решение *Aziz*, C-415/11, EU:C:2013:164, т. 52).
- 43 От друга страна, що се отнася до принципа на ефективност, Съдът многократно припомня, че всеки случай, в който се поставя въпросът дали национална процесуална норма прави невъзможно или прекомерно трудно прилагането на правото на Съюза, анализът трябва да държи сметка за мястото на тази норма с оглед на цялото производство, за неговото развитие и за неговите особености пред различните национални инстанции (решение *Banco Español de Crédito*, C-618/10, EU:C:2012:349, т. 49 и цитираната съдебна практика).
- 44 В тази перспектива следва, ако е необходимо, да се вземат под внимание принципите, които стоят в основата на националната правораздавателна система, като принципа за гарантиране на правото на защита, принципа на правната сигурност и правилното развитие на производството (решения *Asociación de Consumidores Independientes de Castilla y León*, C-413/12, EU:C:2013:800, т. 34 и *Pohotovost*, C-470/12, EU:C:2014:101, т. 51 и цитираната съдебна практика).
- 45 В настоящия случай следва да се отбележи, че развитието и особеностите на испанското заповедно производство са такива, че при липсата на припомнените в точка 24 от настоящото решение обстоятелства, изискващи намесата на съдия, това производство приключва, без да може да бъде упражнен контрол относно наличието на неравноправни клаузи в договор, сключен между продавач или доставчик и потребител. Следователно, щом като сезираният с изпълнението на заповедта за плащане съд не е компетентен да преценява наличието на такива клаузи, потребителят би могъл да се окаже длъжен да изпълни, без в никакъв момент в производството да разполага с гаранция, че такава преценка ще бъде извършена.
- 46 В този контекст обаче следва да се констатира, че подобна процесуална уредба може да засегне ефективността на търсената с Директива 93/13 защита. Всъщност такава ефективна защита на произтичащите от тази директива права може да бъде гарантирана само при условие че системата на националното процесуално право позволява в рамките на заповедното производство или на това по изпълнението на заповед за плащане да се извърши служебен контрол относно евентуално неравноправния характер на клаузите, съдържащи се в разглеждания договор.
- 47 Такова съображение не може да бъде оспорено, когато националното процесуално право, като това в главното производство, предоставя на разпореждането на „*Secretario judicial*“ силата на пресъдено нещо и му признава последици, аналогични на тези на съдебно решение.
- 48 Всъщност следва да се отбележи, че макар условията за прилагане на принципа на сила на пресъдено нещо да се уреждат от вътрешния правов ред на държавите членки по силата на принципа за процесуалната автономия на последните, те все пак трябва да спазват принципите на еквивалентност и на ефективност (вж. в този смисъл решение *Asturcom Telecomunicaciones*, C-40/08, EU:C:2009:615, т. 38 и цитираната съдебна практика).
- 49 Когато обаче става въпрос за принципа на еквивалентност, както генералният адвокат отбелязва в точка 70 от заключението си, нито едно обстоятелство в делото по главното производство не позволява да се направи изводът, че редът и условията за прилагане на принципа на сила на пресъдено нещо, предвидени в испанското процесуално право, по делата относно Директива 93/13 са по-неблагоприятни от тези, които уреждат положения извън приложното поле на Директивата.

- 50 Що се отнася до принципа на ефективност, чието спазване от държавите членки трябва да се преценява с оглед на посочените в точки 43 и 44 от настоящото решение критерии, следва да се отбележи, че съгласно текста на членове 815 и 816 от ЛЕС контролът на „Secretario judicial“ по отношение на заявление за издаване на заповед за плащане се ограничава до проверката за спазване на формалните изисквания, на които е подчинено заявлението, по-специално точното съответствие на размера на претендираното вземане с оглед на приложените към заявлението документи. Така по силата на испанското национално процесуално право не е в правомощията на „Secretario judicial“ да преценява евентуално неравноправния характер на клауза, съдържаща се в договора, който представлява основанието на вземането.
- 51 Освен това следва да се припомни, че разпореждането на „Secretario judicial“ за приключване на заповедното производство придобива сила на пресъдено нещо, което прави невъзможен контрола за наличието на неравноправни клаузи на стадия на изпълнението на заповедта за изпълнение, само поради факта, че потребителите не са възразили срещу заповедта в предвидения за тази цел срок и че „Secretario judicial“ не е сезирал съда.
- 52 В това отношение все пак е важно, първо, да се отбележи, че има немалък риск съответните потребители да не подадат изискваното възражение, било поради твърде краткия срок, предвиден за тази цел, било защото може да се откажат да бранят правата си предвид разходите, които евентуалното исково производство би създадо с оглед на размера на оспорваното задължение, било защото не знаят правата си или не осъзнават обема им, или пък поради ограниченото съдържание на подаденото от продавача или доставчика заявление за издаване на заповед за изпълнение и съответно поради непълнотата на сведенията, с които разполагат (вж. в този смисъл решение Banco Español de Crédito, C-618/10, EU:C:2012:349, т. 54).
- 53 Второ, от акта за преюдициално запитване следва, че „Secretario judicial“ е длъжен единствено да сезира съда, когато приложените документи към заявлението сочат, че размерът на претендираната сума не е точен.
- 54 При тези условия, както отбелязва по същество генералният адвокат в точка 75 от заключението си, следва да се констатира, че разглежданата в главното производство испанска правна уредба, отнасяща се до реда и условията за прилагане на принципа на сила на пресъдено нещо в заповедното производство, изглежда не съответства на принципа на ефективност, доколкото прави невъзможно или изключително трудно в производствата, образувани по искане на търговци или доставчици срещу потребители, прилагането на защитата, която Директива 93/13 цели да предостави на последните.
- 55 Предвид всички изложени по-горе съображения, на първия и втория въпрос следва да се отговори, че Директива 93/13 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба като разглежданата в главното производство, която не позволява на сезирания съд да провери служебно в производството по изпълнение на заповед за плащане неравноправния характер на клауза, съдържаща се в договор, сключен между търговец или доставчик и потребител, когато сезираният със заявлението за издаване на заповед за плащане орган не е компетентен да извърши такава преценка.

По третия и четвъртия въпрос

- 56 С третия и четвъртия си въпрос, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция пита по същество дали Хартата, и по-конкретно правото на ефективна съдебна защита, уредено в член 47 от нея, допуска национална правна уредба като разглежданата в главното производство.

- 57 В това отношение следва да се отбележи, че запитващата юрисдикция не е посочила съображенията, поради които си поставя въпроса за съвместимостта на тази национална правна уредба с член 47 от Хартата, и че актът за преюдициално запитване не съдържа поради това достатъчно точни и пълни данни, за да може Съдът да даде полезен отговор на тези въпроси.
- 58 Ето защо на третия и четвъртия въпрос не следва да се отговаря.

По съдебните разноси

- 59 С оглед на обстоятелството, че за страните в главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноси. Разноските, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993 година относно неравноправните клаузи в потребителските договори трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба като разглежданата в главното производство, която не позволява на сезирания съд да провери служебно в производството по изпълнение на заповед за плащане неравноправния характер на клауза, съдържаща се в договор, сключен между търговец или доставчик и потребител, когато сезираният със заявлението за издаване на заповед за плащане орган не е компетентен да извърши такава преценка.

Подписи